

Sadarbība ar industriju LU Skaitliskās modelēšanas institūtā

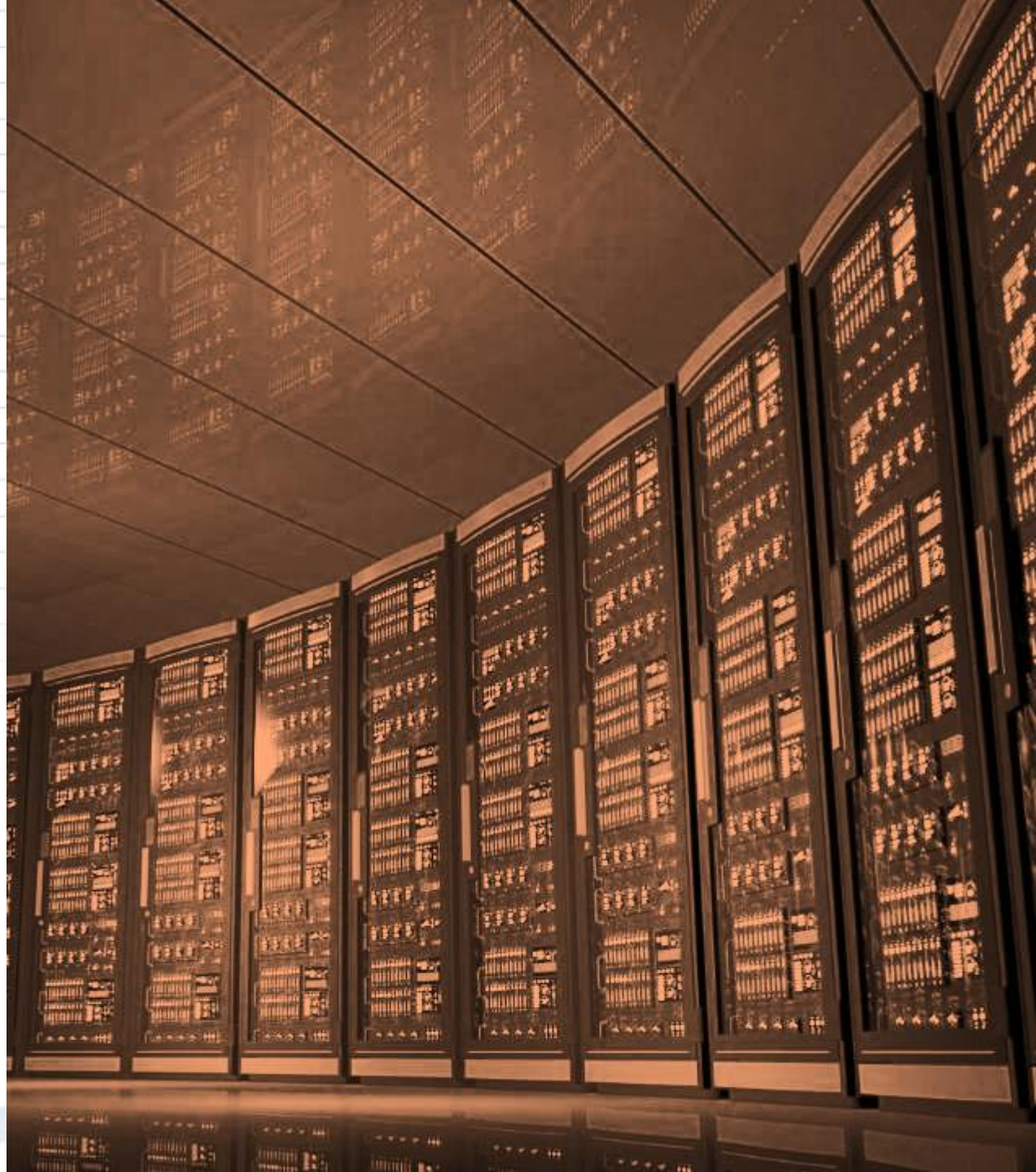

Jānis Virbulis
Pusvadītāju tehnoloģiju laboratorijas vadītājs
Seminārs par iesaisti Latvijas HPC centra izveidē, 9.10.2020

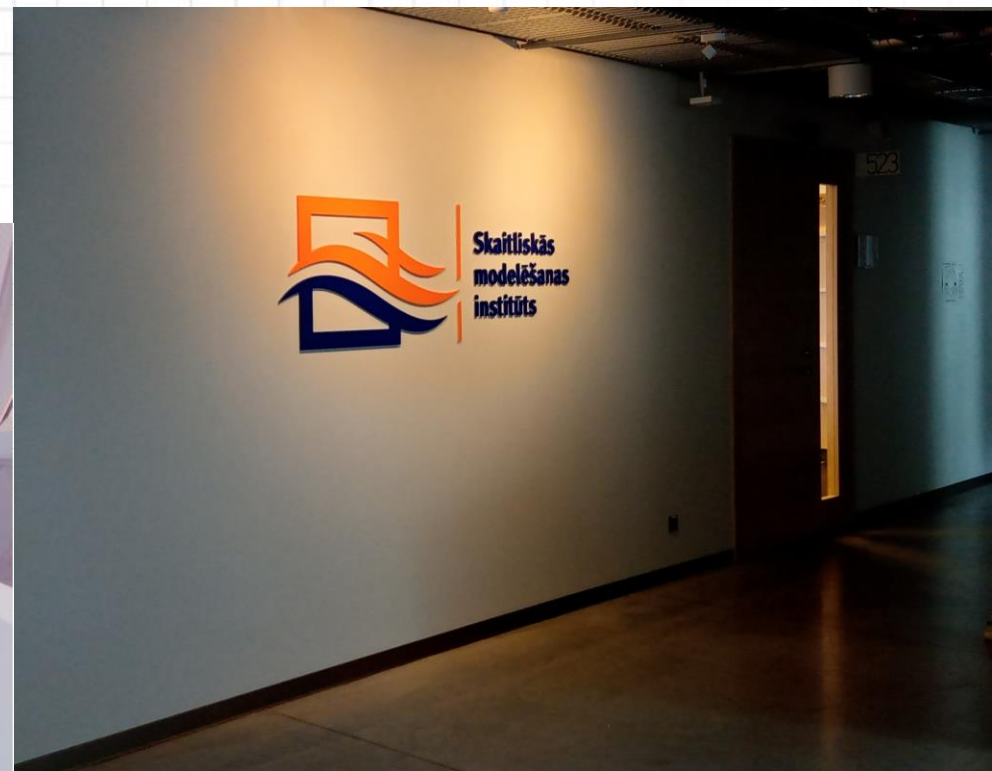
Saturs

- Skaitliskās modelēšanas institūts
- Ievads: vēsture un datoru jaudas
- Sadarbības piemēri ar industriju

Bieži ar LU Efektīvas
Sadarbības Projektu atbalstu

- Izveidots 2019. gada decembrī uz *Vides un tehnoloģisko procesu matemātiskās modelēšanas laboratorijas* bāzes kā LU FMOF struktūrvienība
- Institūta darbības mērķis ir sekmēt inženierfizikāli orientētus nepārtrauktas vides procesu pētījumus industrijas vajadzībām un sekmēt speciālistu sagatavošanu šajā jomā
- Vairāk kā 30 zinātnieki (10 zinātņu doktori, 3 PostDoc studenti, 7 doktoranti)
- *Vides procesu, Multifizikālo procesu un Pusvadītāju tehnoloģiju laboratorijas*
- Apgrozījums 1 000 000 EUR
- HPC klāsteris ar 256 kodoliem.

Ievads

Pirms 20 gadiem ...

The use of modelling in crystal growth

J. Virbulis, E. Dornberger, D. Zemke, Wacker Siltronic AG, Burghausen

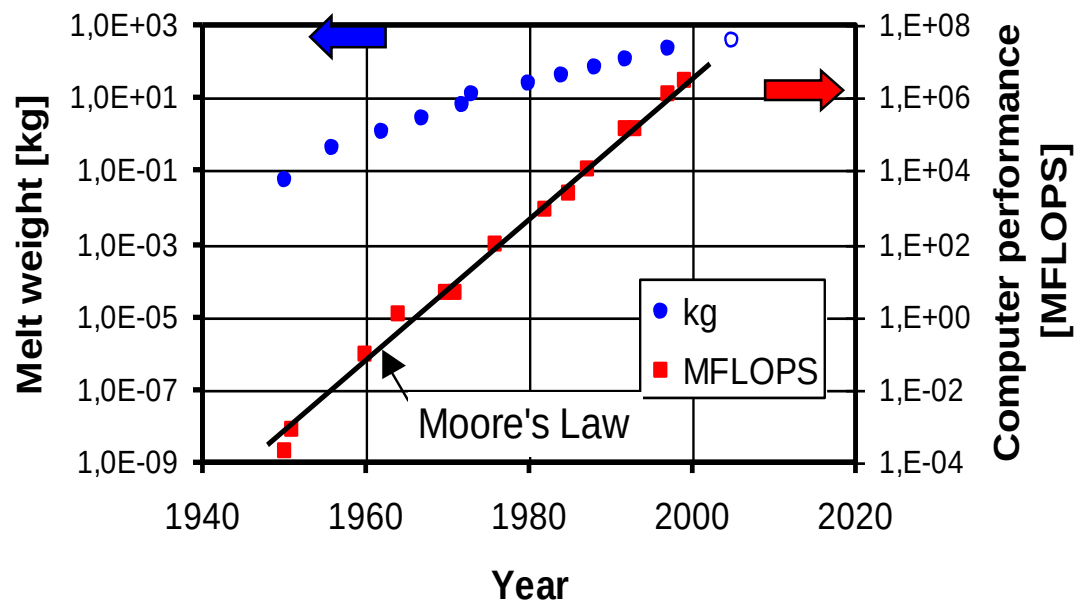
Workshop Applied Simulation in Crystal Growth, 14.-15. February 2001, Aufseß, Germany

Computers get faster

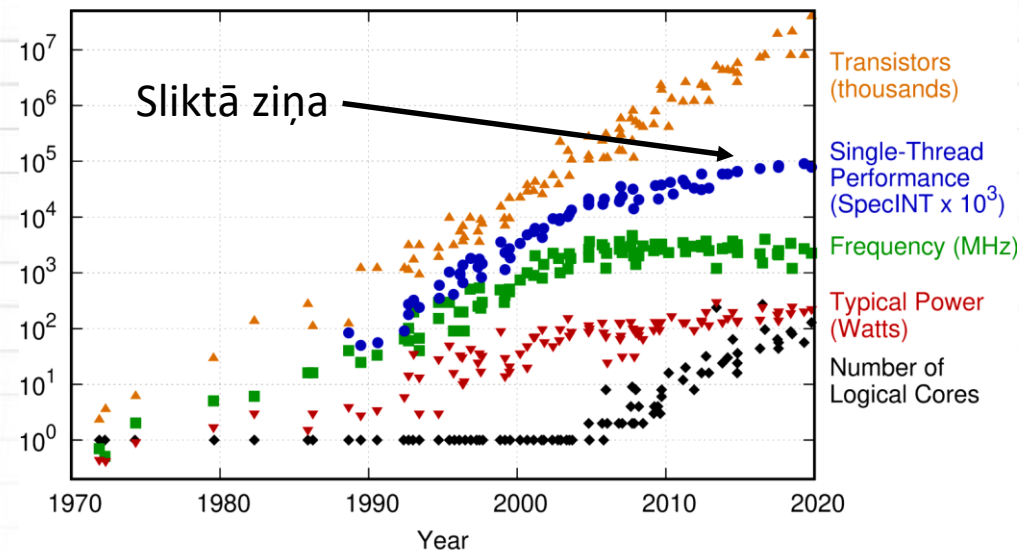
The most time consuming simulation is DNS for Si melt flow

Melt weight $\sim r^3 \sim Gr \sim$ Computing time $(\sim r^3-r^5)$

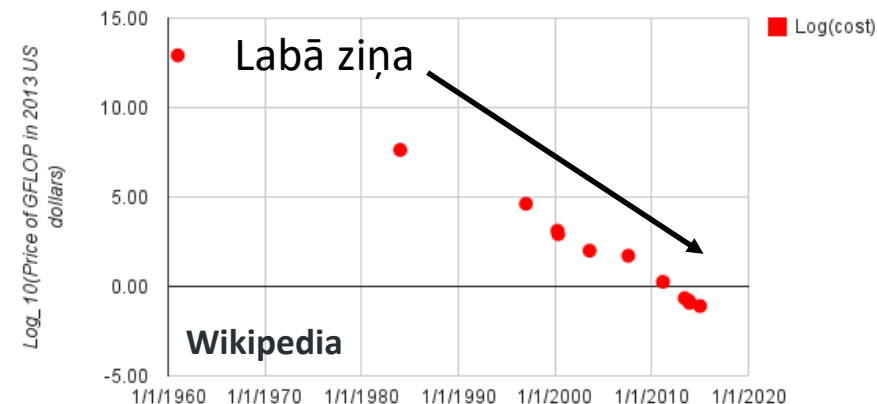
Direct Numerical Simulation of Si melt flow will be possible !

48 Years of Microprocessor Trend Data

Original data up to the year 2010 collected and plotted by M. Horowitz, F. Labonte, O. Shacham, K. Olukotun, L. Hammond, and C. Batten
New plot and data collected for 2010-2019 by K. Rupp

Price of GFLOPS

Siltronic AG, Vācija

Sadarbība ~20 gadu garumā, līgumdarbi > 1Mio EUR

Silīcija kristālu
audzēšanas modelēšana

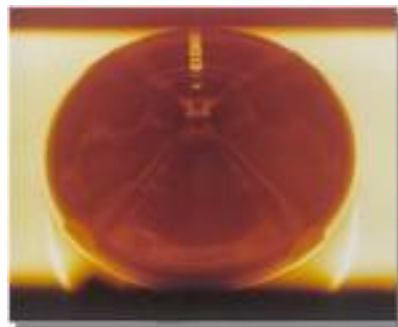
Skaitliskās
modelēšanas
institūts

t = 00:01:40

kristāls

kausējums

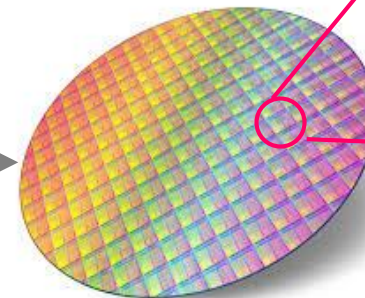
siltronic
perfect silicon solutions

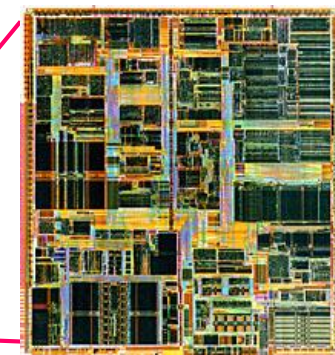
Single Silicon
Crystal Growth

Wafer
Preparation

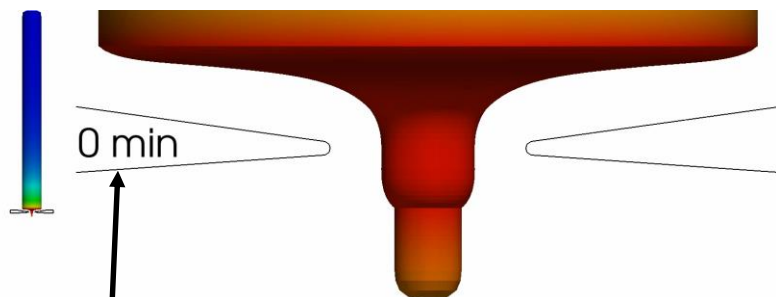
Device
Fabrication

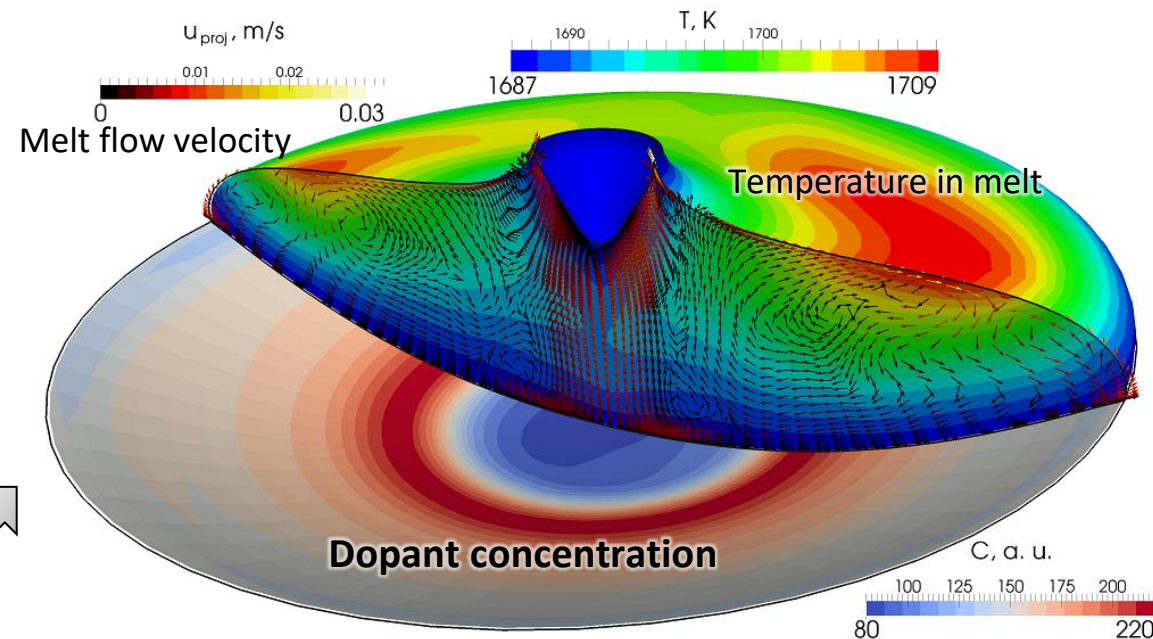
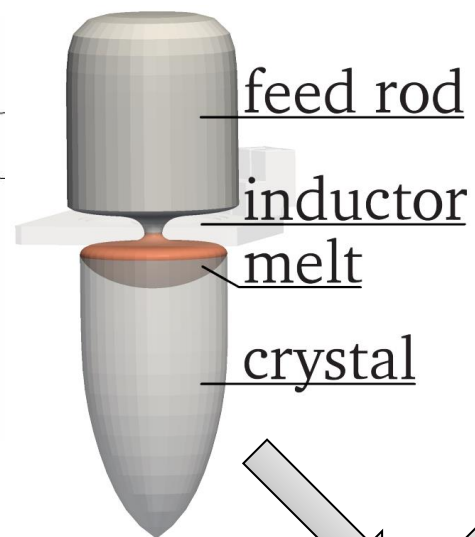
Siltronic AG, Vācija

Peldošās zonas kristālu audzēšanas procesa modelēšana

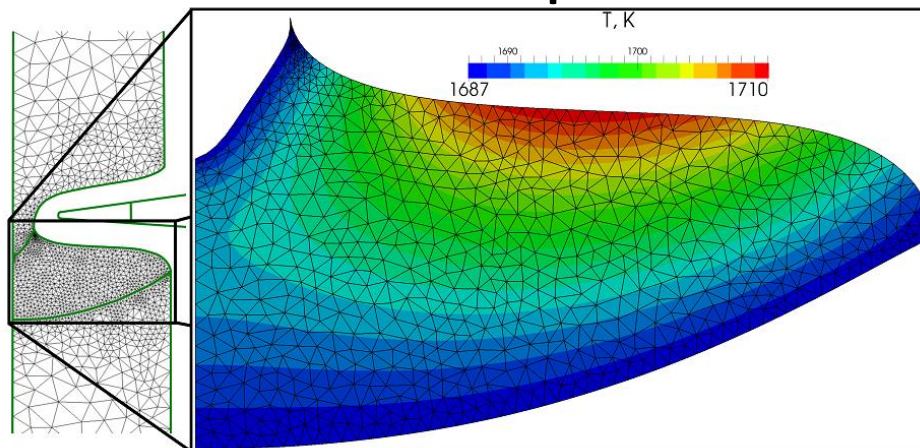
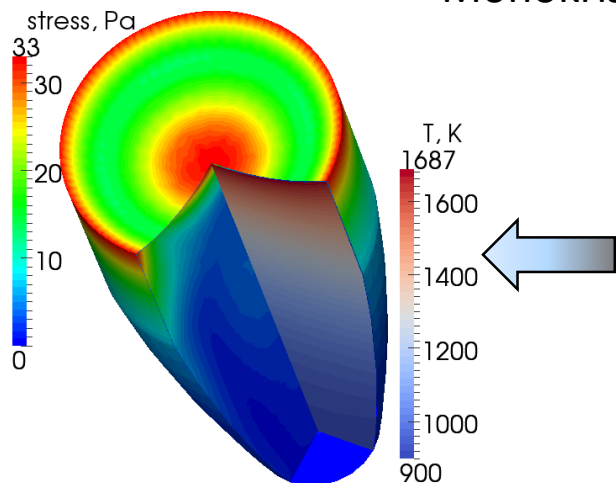
Polikristāls

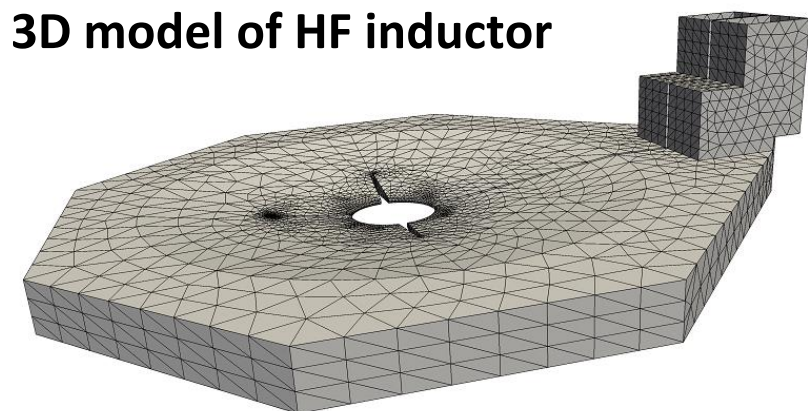
Monokristāls

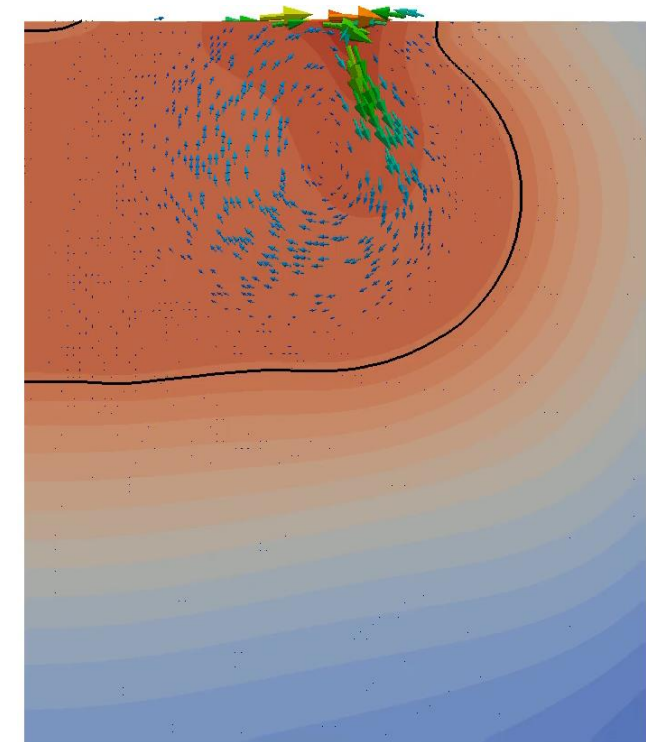
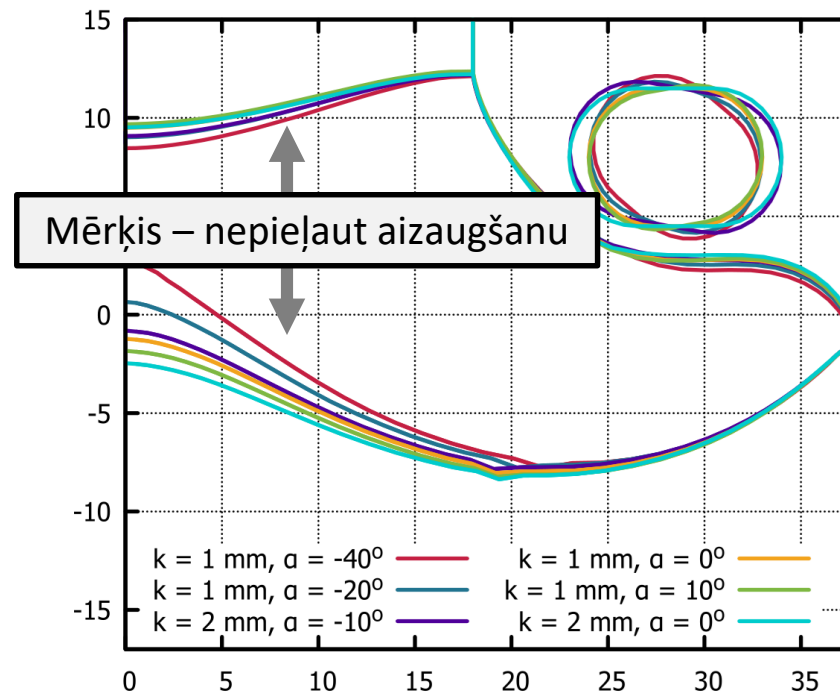
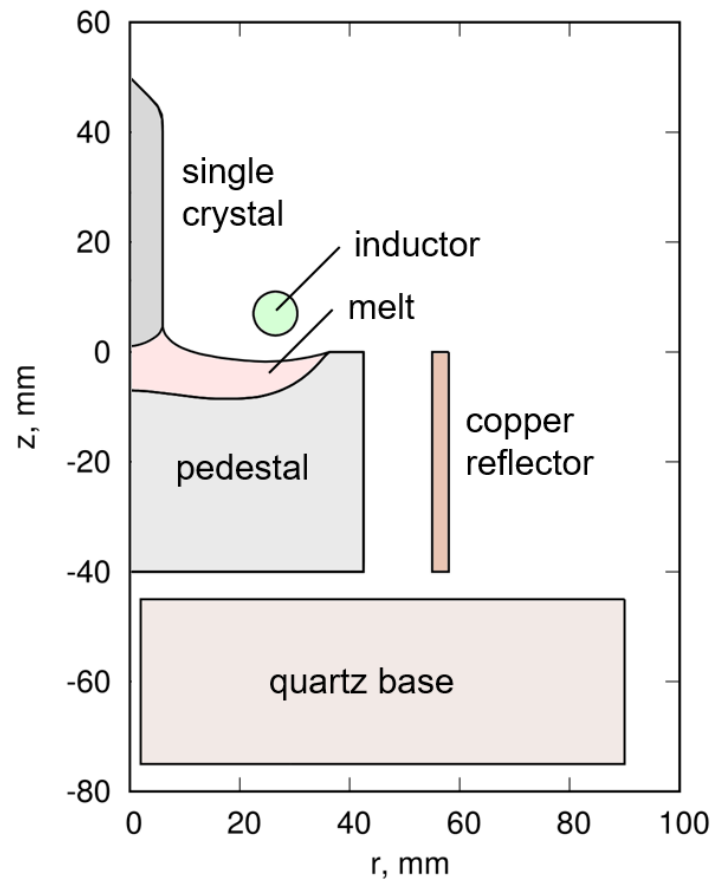
Calculated shape of interfaces

3D model of HF inductor

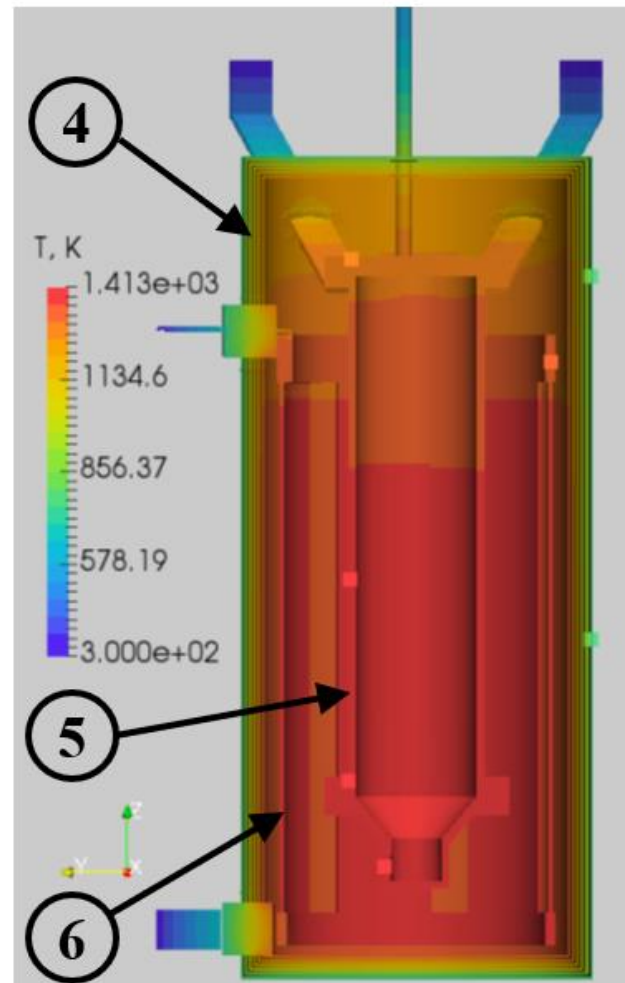
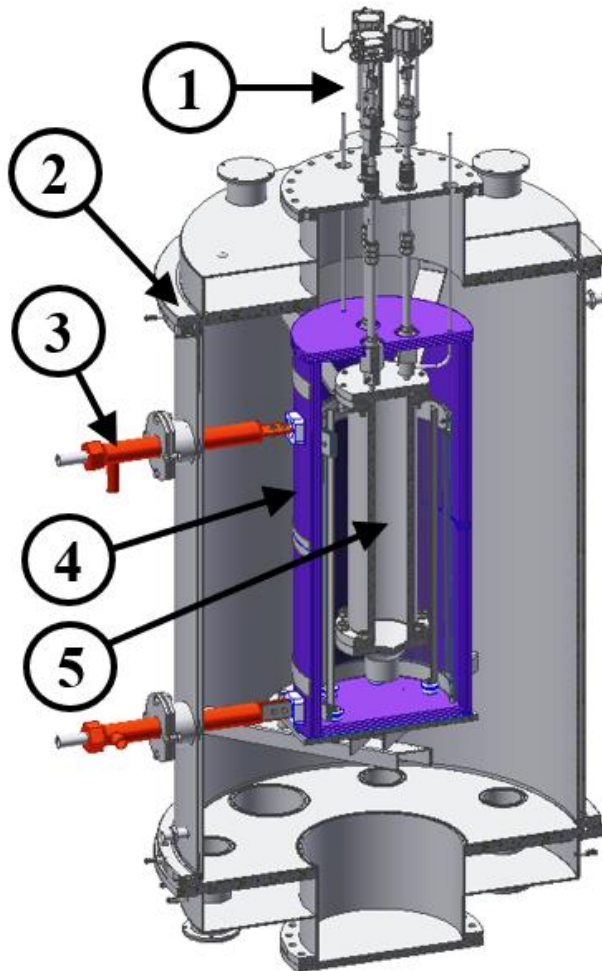
- Induktora formas optimizācija

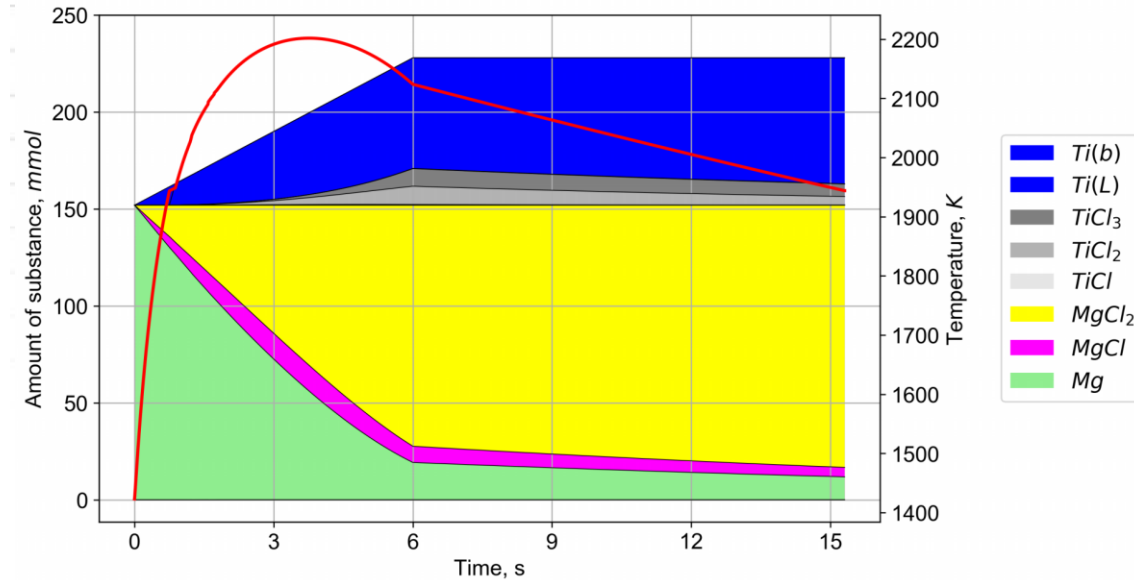
Titāna reducēšanas iekārtas modelēšana

- Eksperimenti - LU
Fizikas institūts

3D termiskais modelis

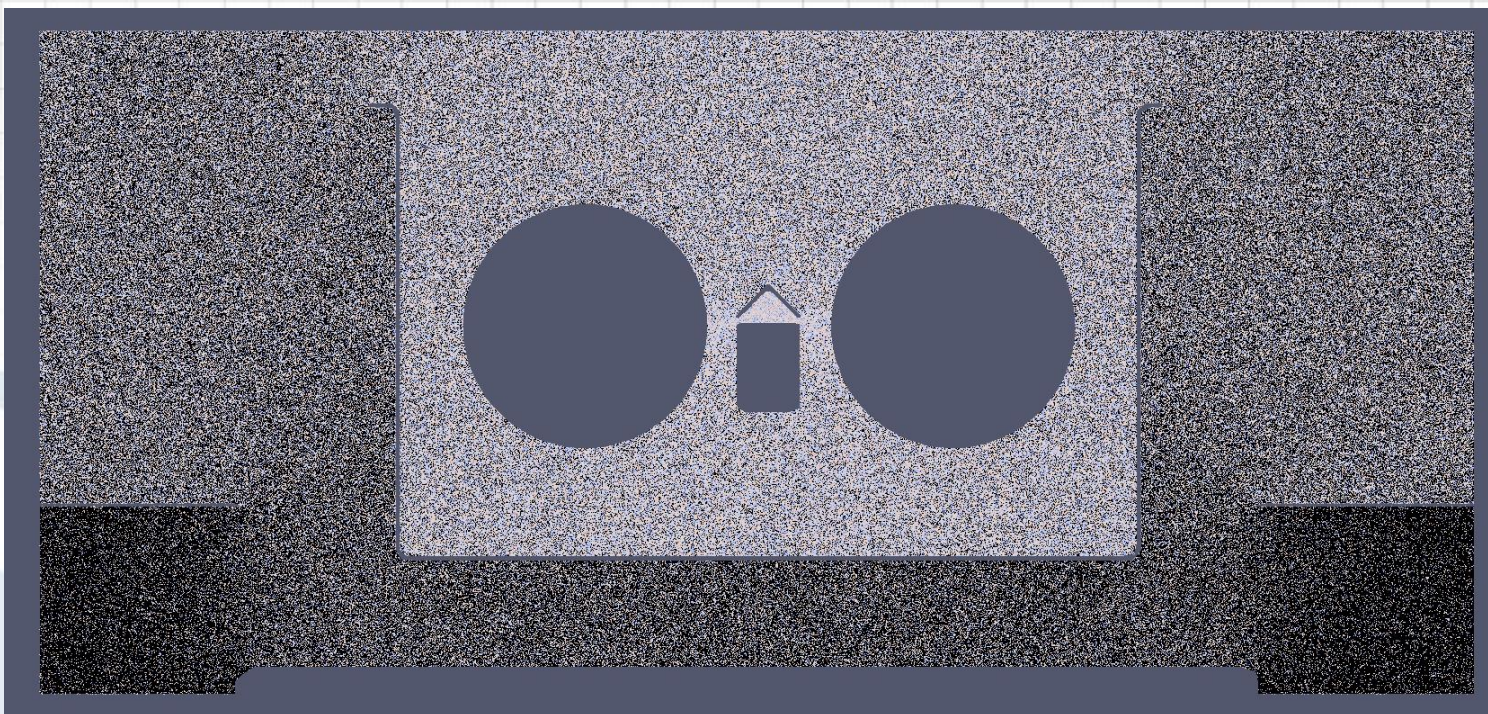

Ķīmisko reakciju modelēšana

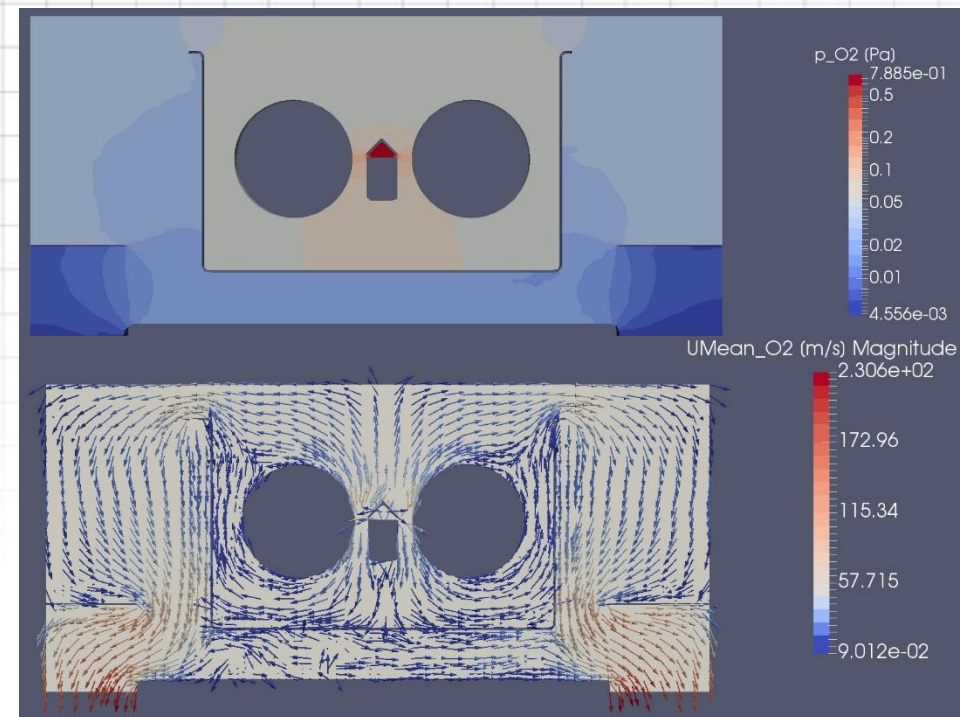

Direct simulation Monte Carlo vakuuma putināšanas iekārtai

- Daļiņas (uz melna fona)

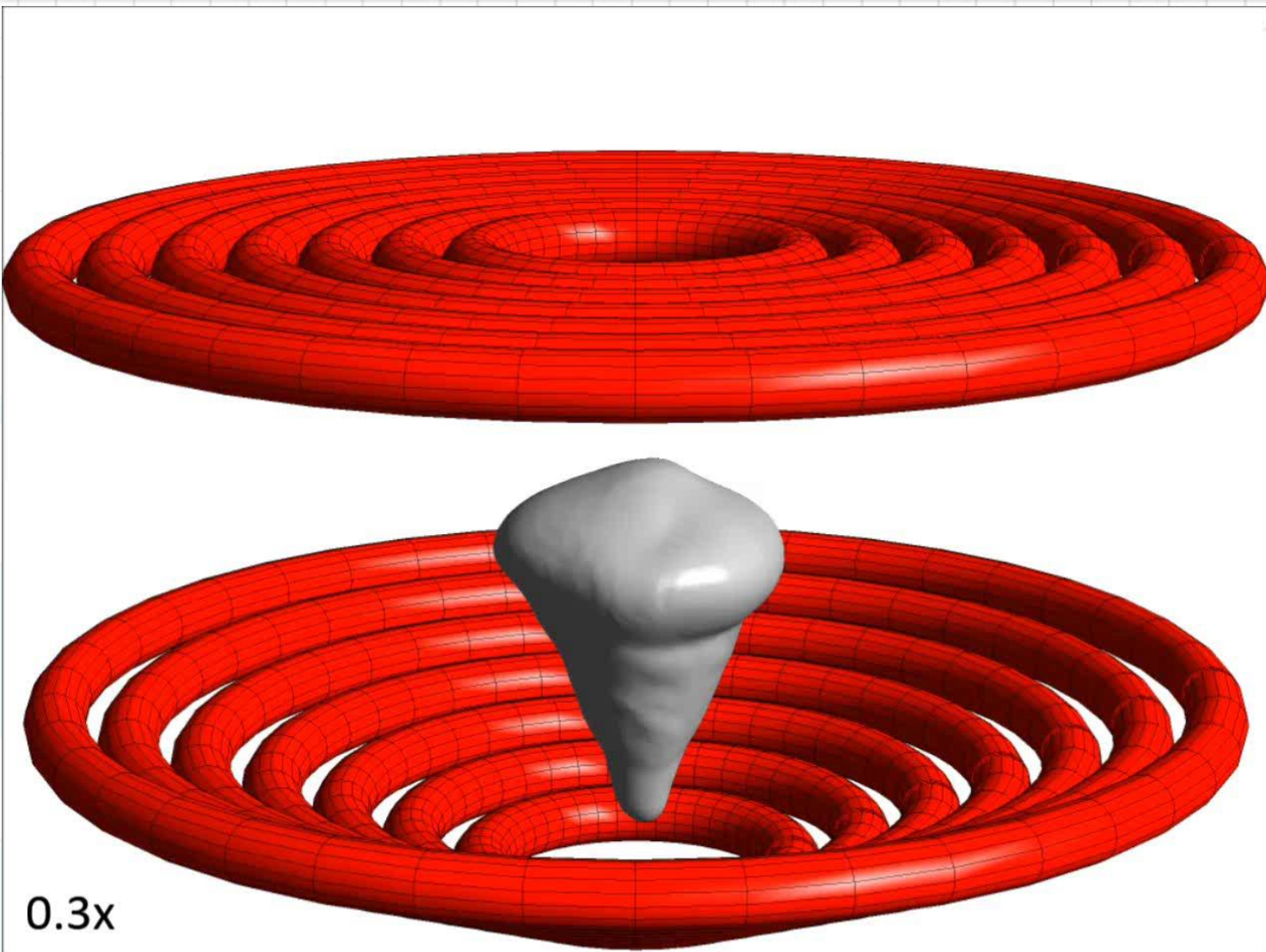
O₂ spiediens

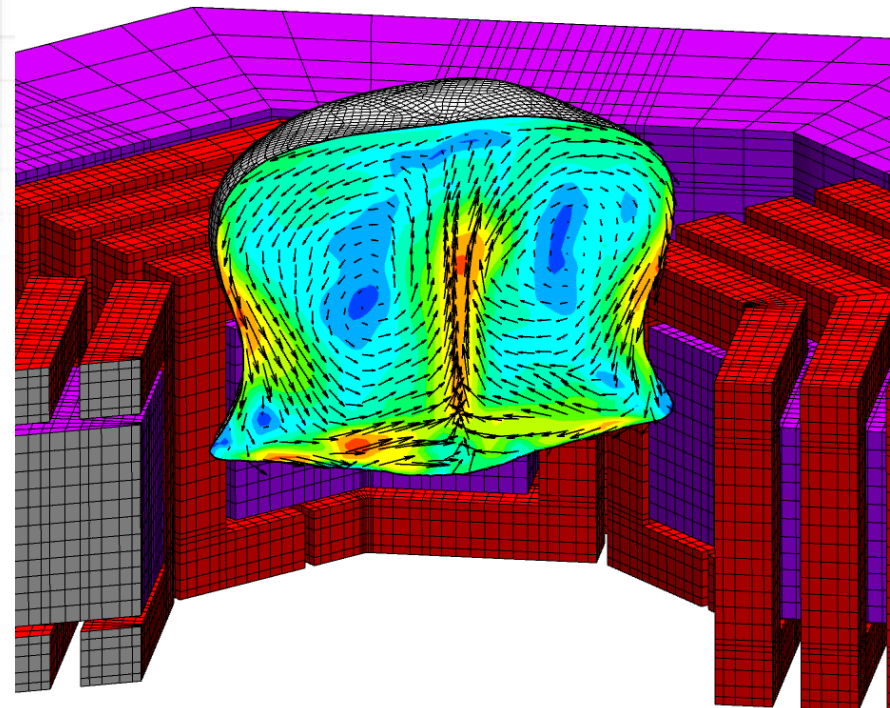
Plūsmas ātrums

Elektromagnētiskās levitācijas kausēšana

3D VOF LES modelis

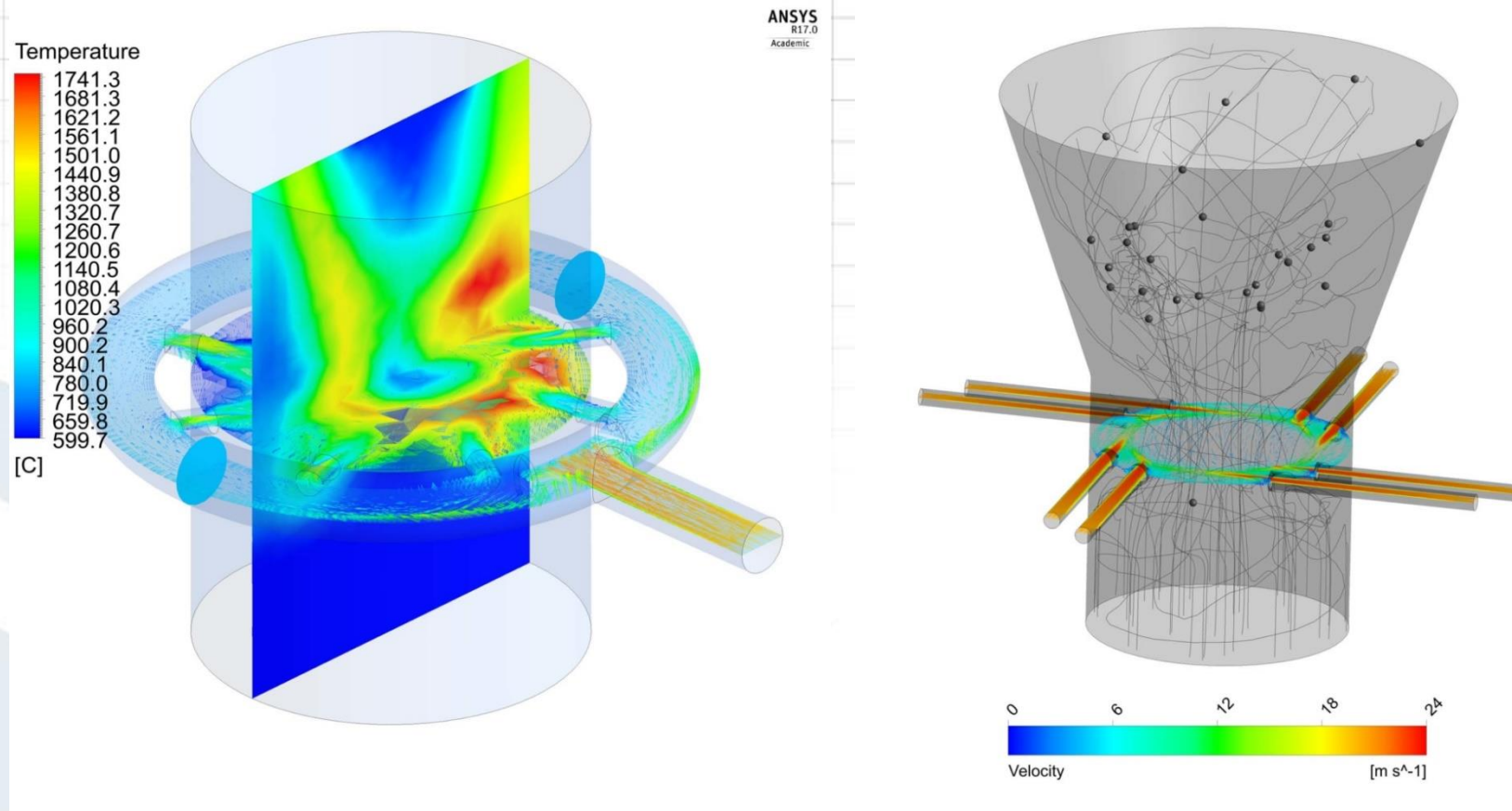

Alumīnijs 500 g

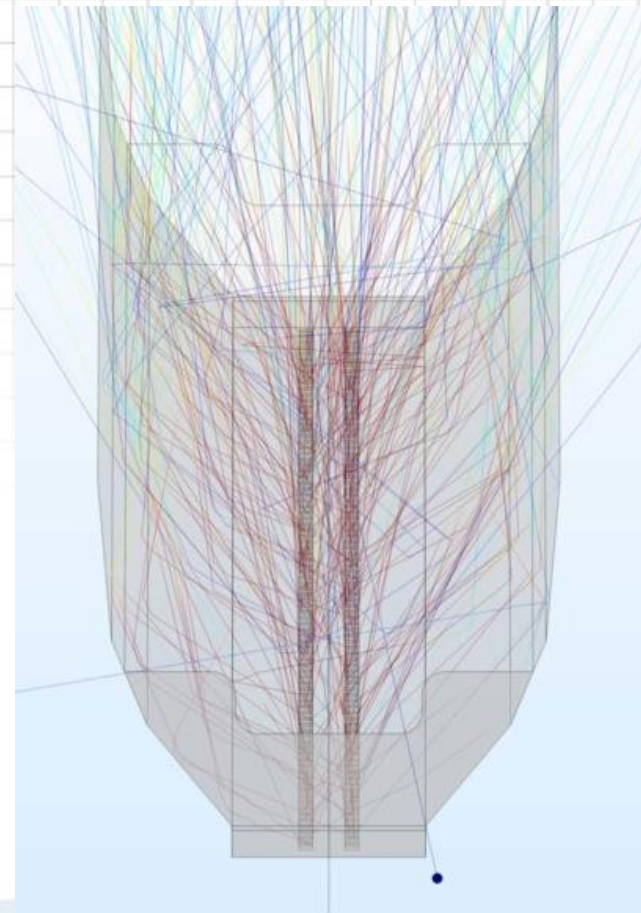
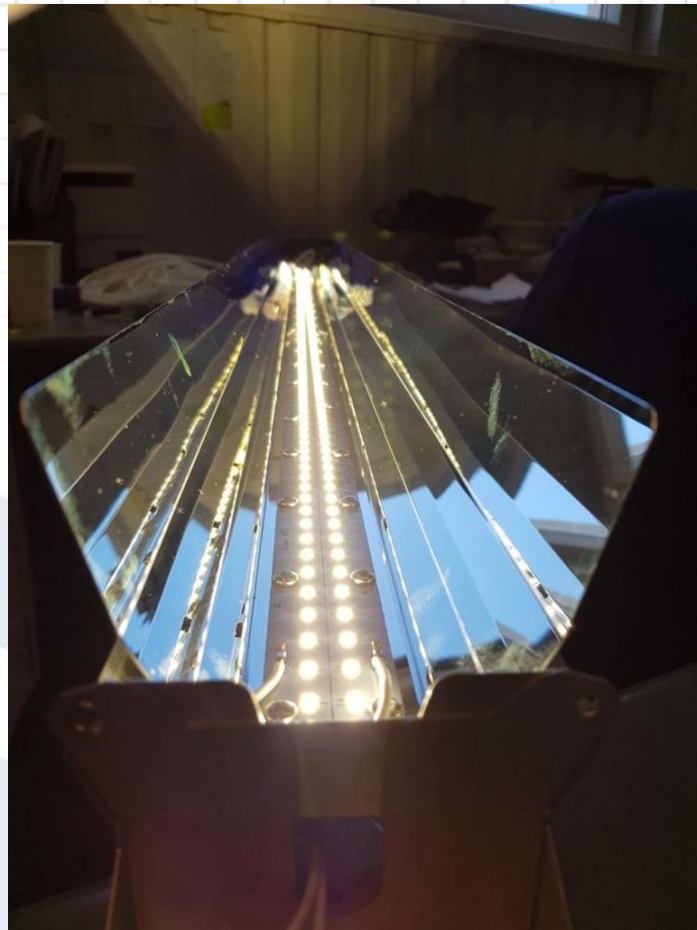
Gāzu plūsmas, temperatūras, koncentrācijas kā arī cieto daļiņu kustības skaitliskā modelēšana

- gazifikācijas iekārta

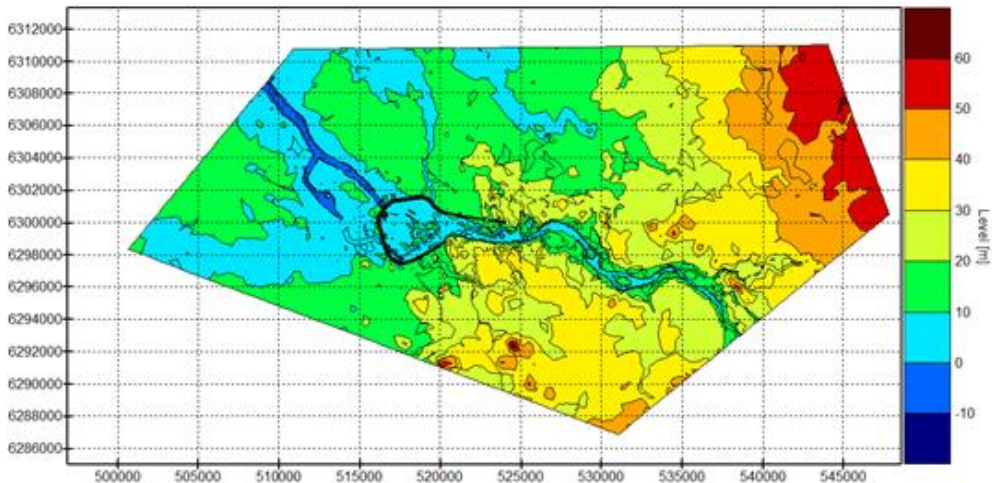
Apgaismojuma intensitātes sadalījuma modelēšana

Staru izsekošanas modeļu izstrāde rūpnieciskajiem gaismekļiem un telpiskā apgaismojuma sadalījumu optimizācijas modeļu izveide

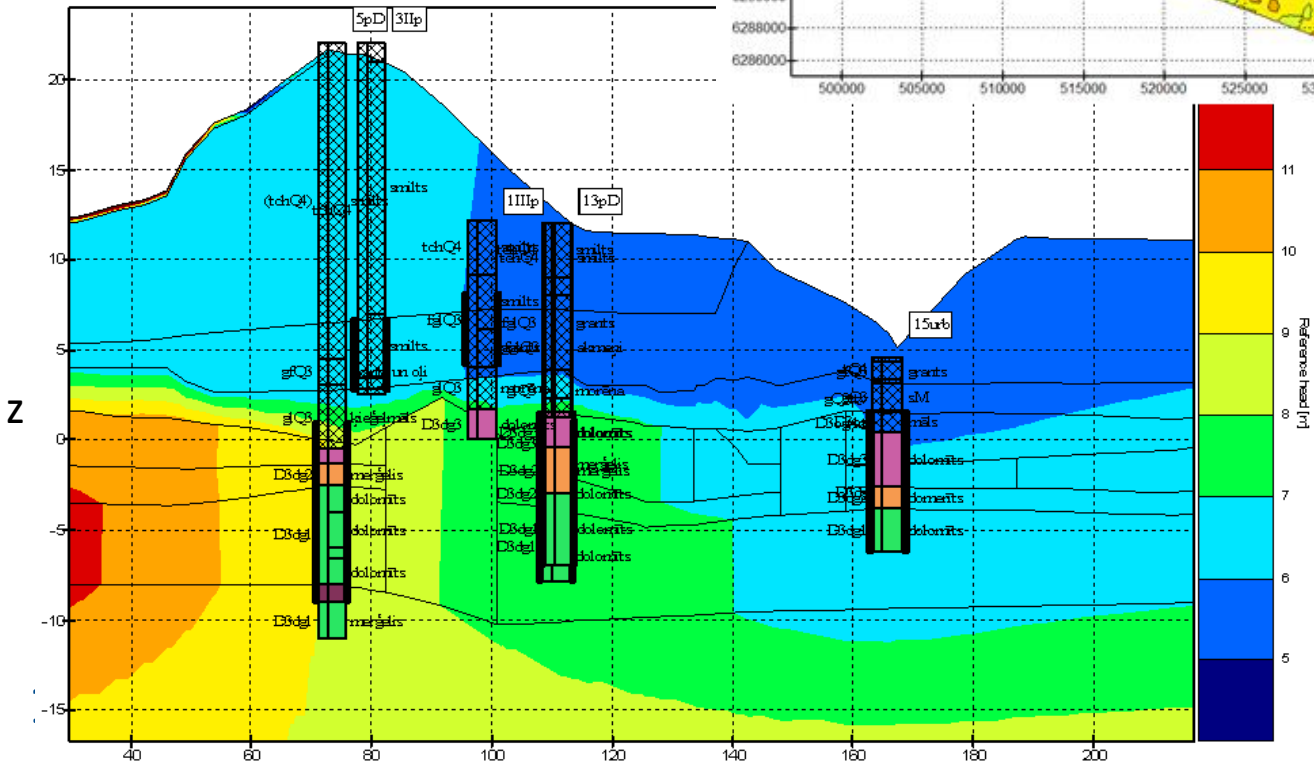

Rīgas HES apkārtnes hidroģeoloģiskā modeļa izveide

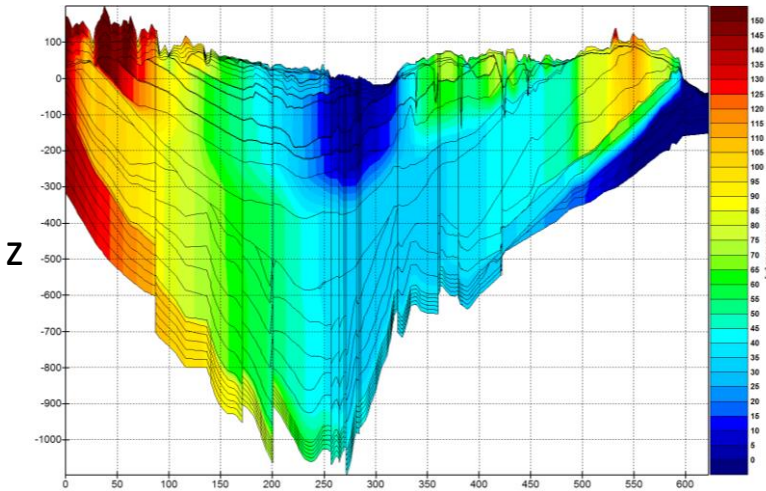
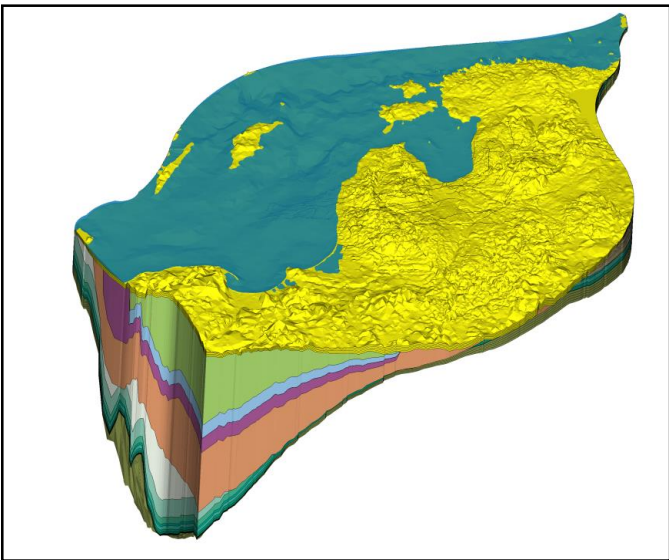
Modeļapgabals

Šķēsgriezums,
pjezometriskais spiediens

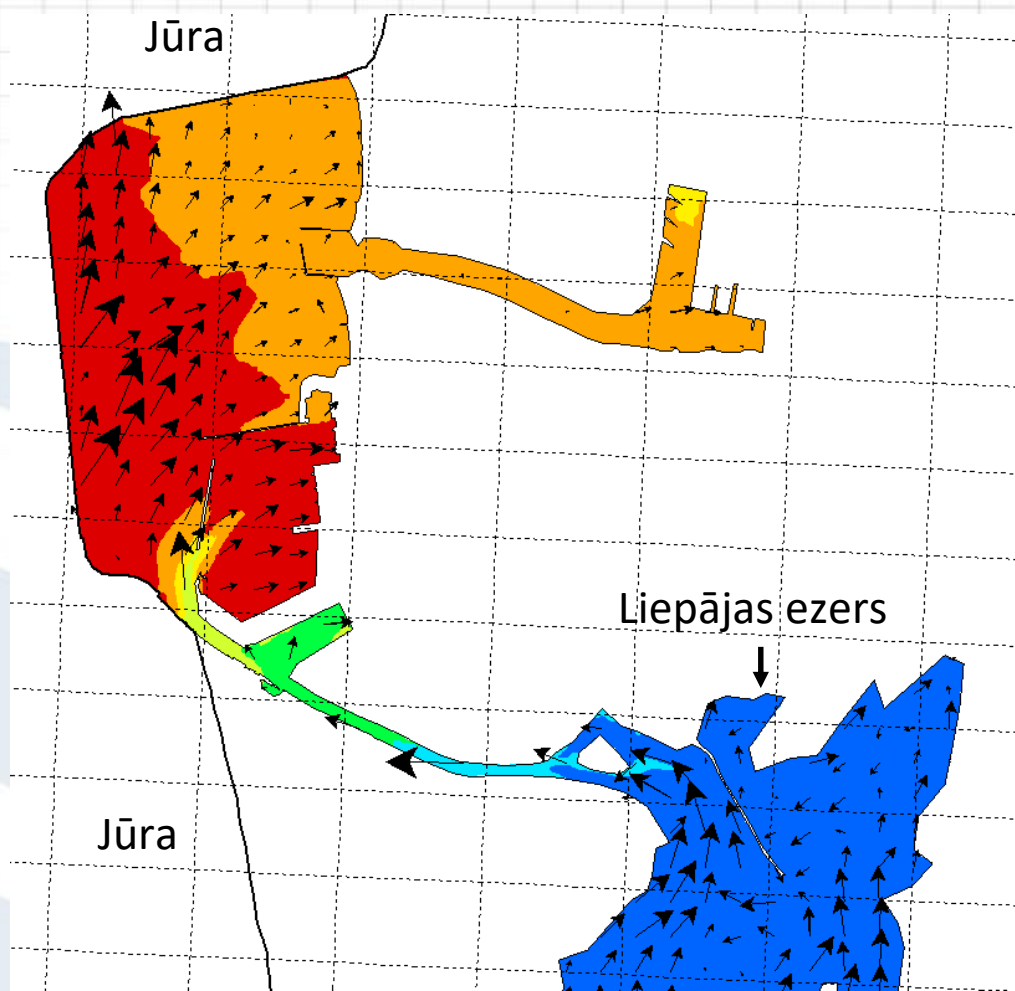

Pazemes ūdeņu filtrācija
Baltijas artēziskajā baseinā

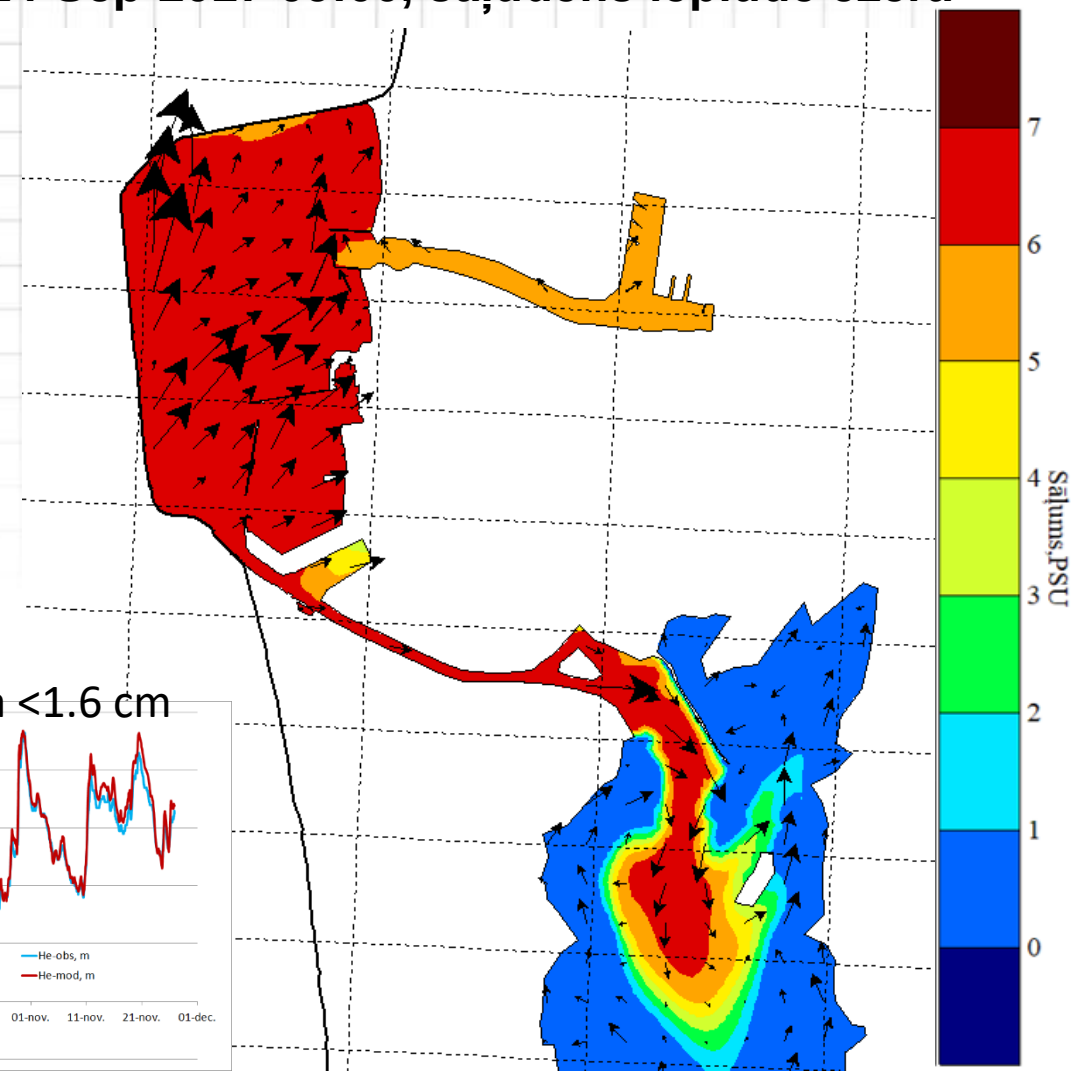

Sistēmas «jūra-priekšosta-kanāls-ezers-Bārta» hidrodinamikas modelēšana

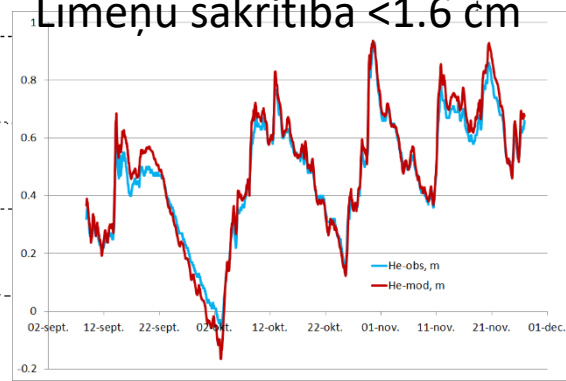
12-Sep-2017 16:00, Maza notece

14-Sep-2017 09:00, sāļūdens ieplūde ezerā

Līmeņu sakritība <1.6 cm

Operacionālie modeļi

water.lv

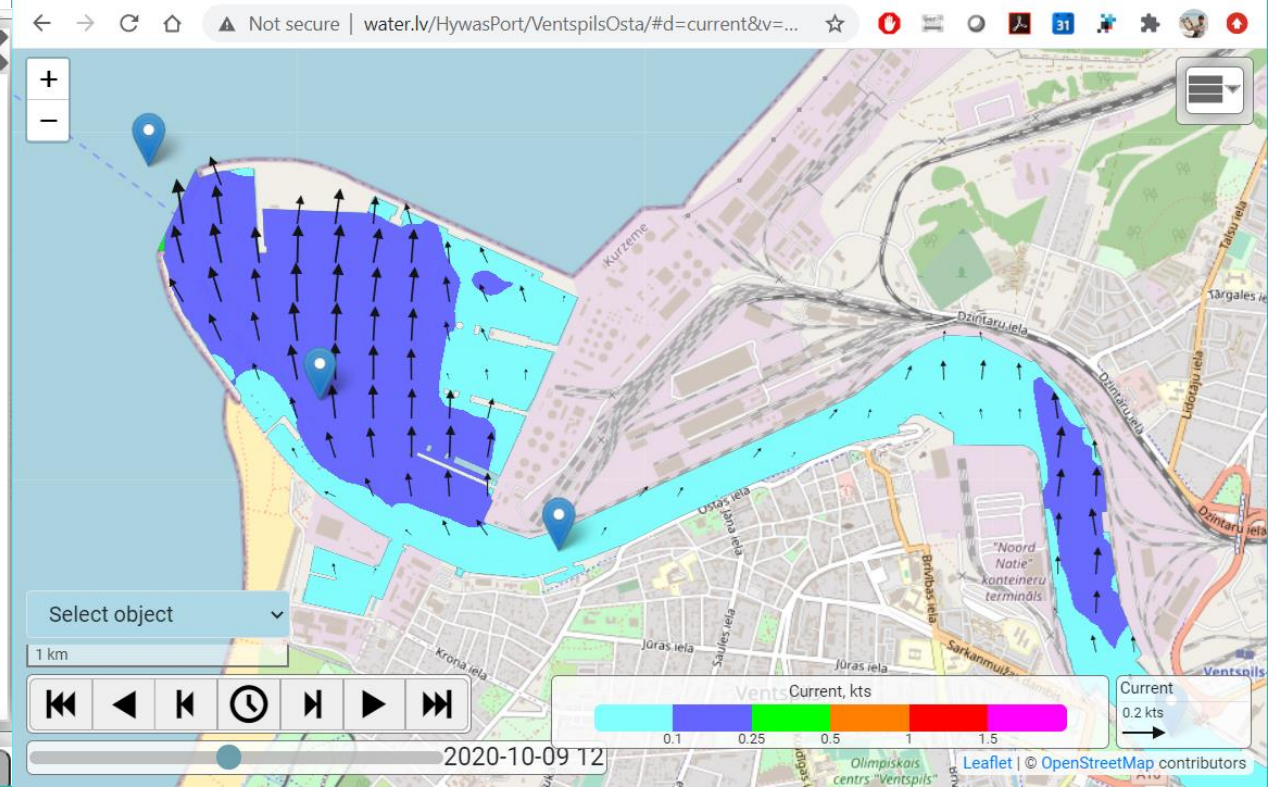
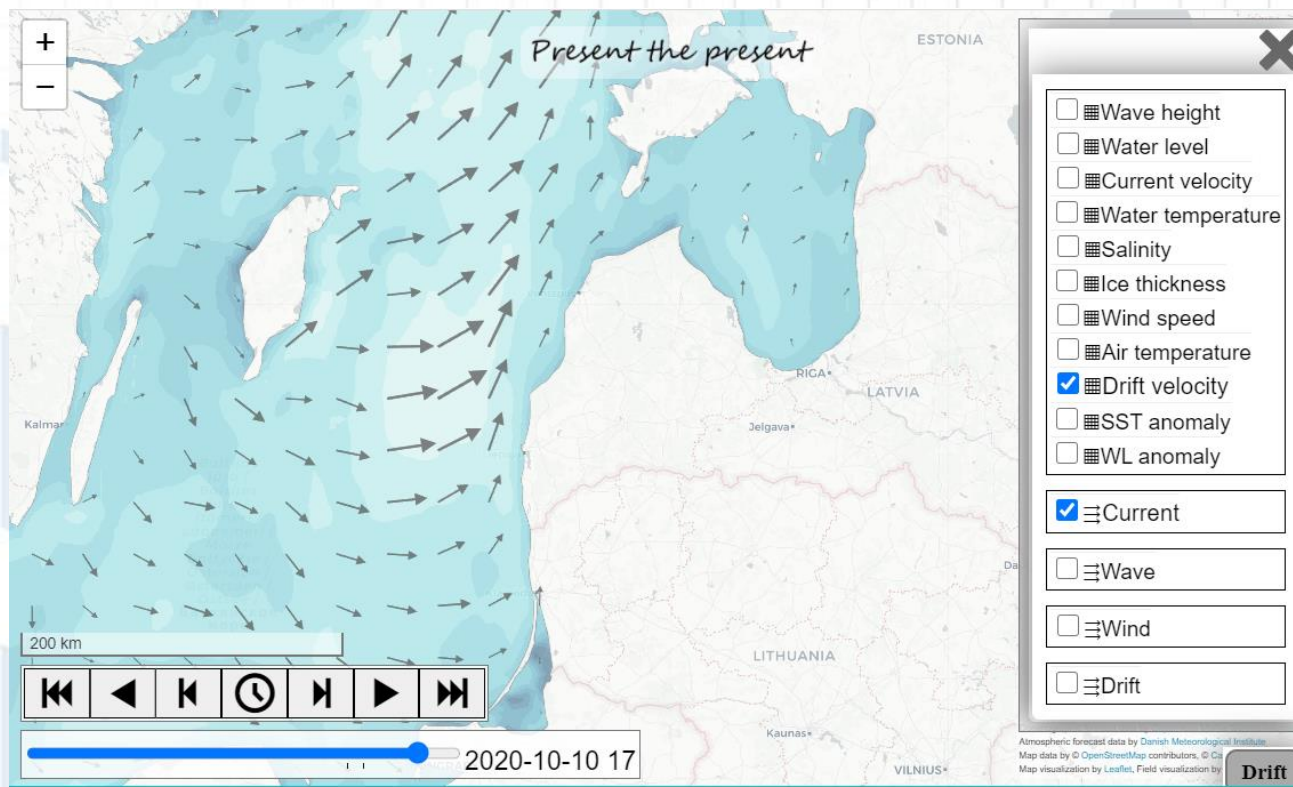
- Fimar for Web – Baltijas jūrai

Piegādā arī LBS un MRCC

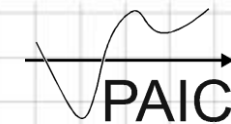
- HYWASPORT – Latvijas ostām

Rīga, Ventspils, Liepāja, ...

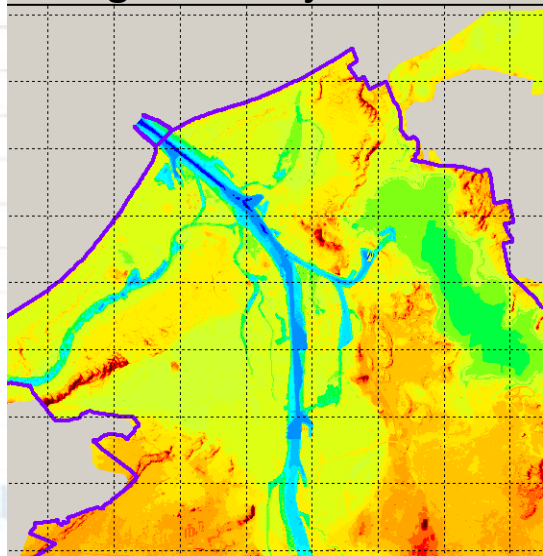
Rīgas dome

Plūdu modelēšana

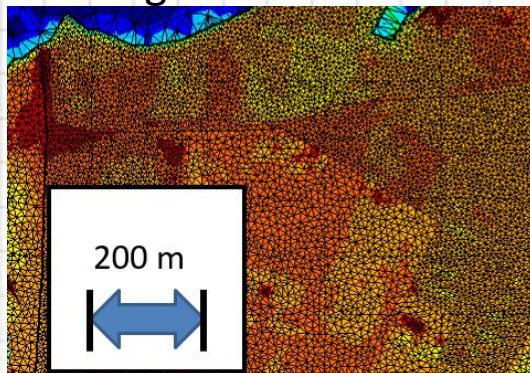

Vētras uzplūdi varbūtība x200 gados +276 cm

Digitālais reljefa modelis

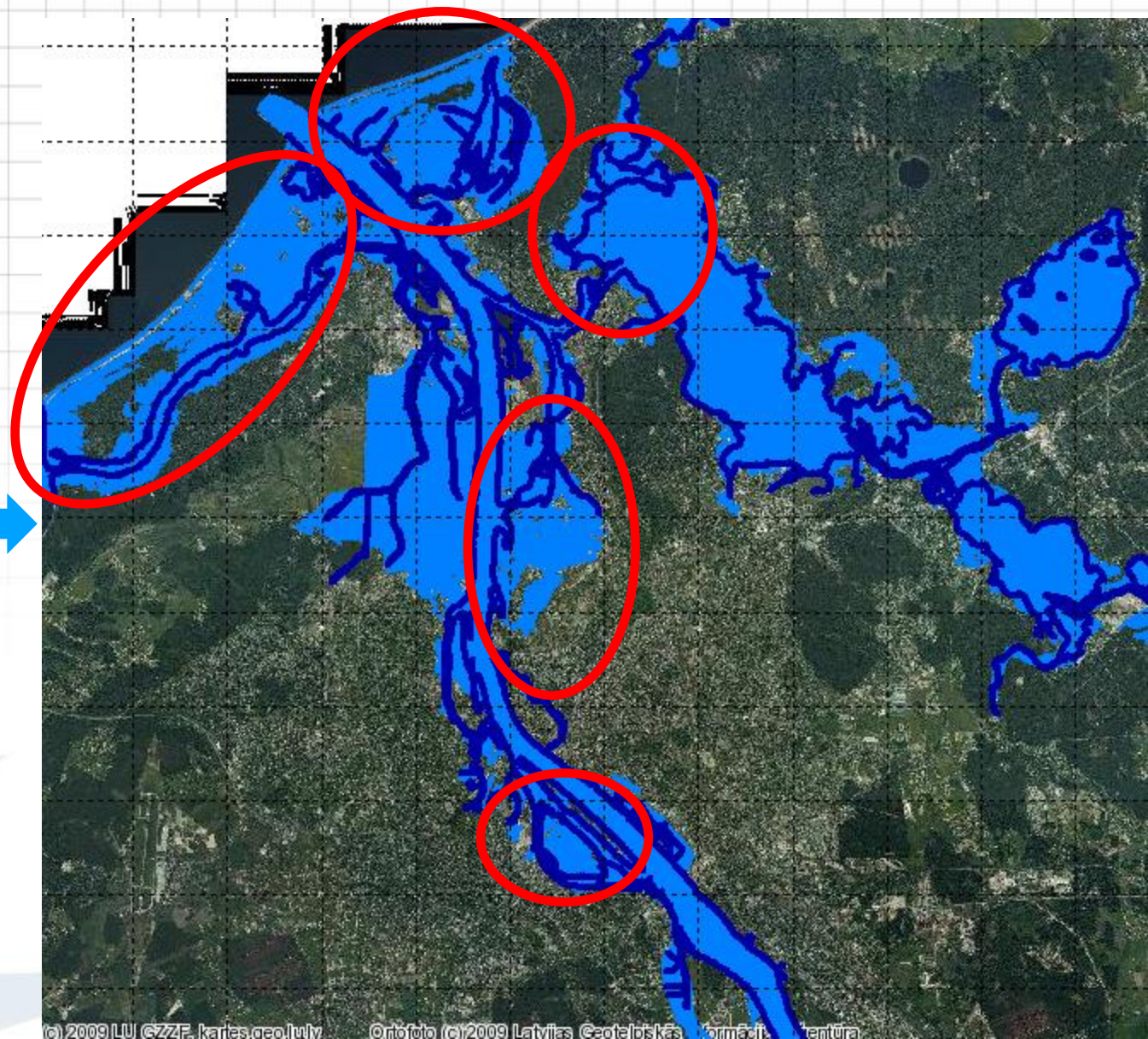
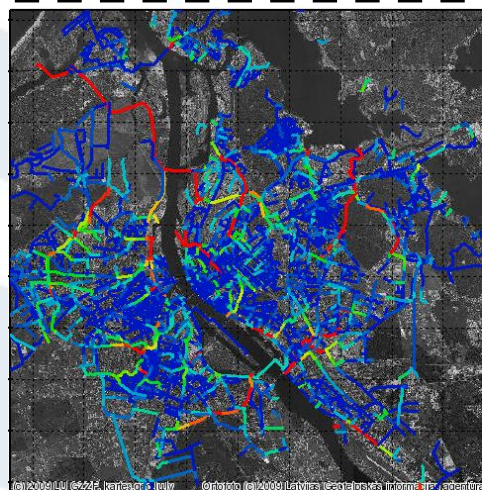

2D režģis

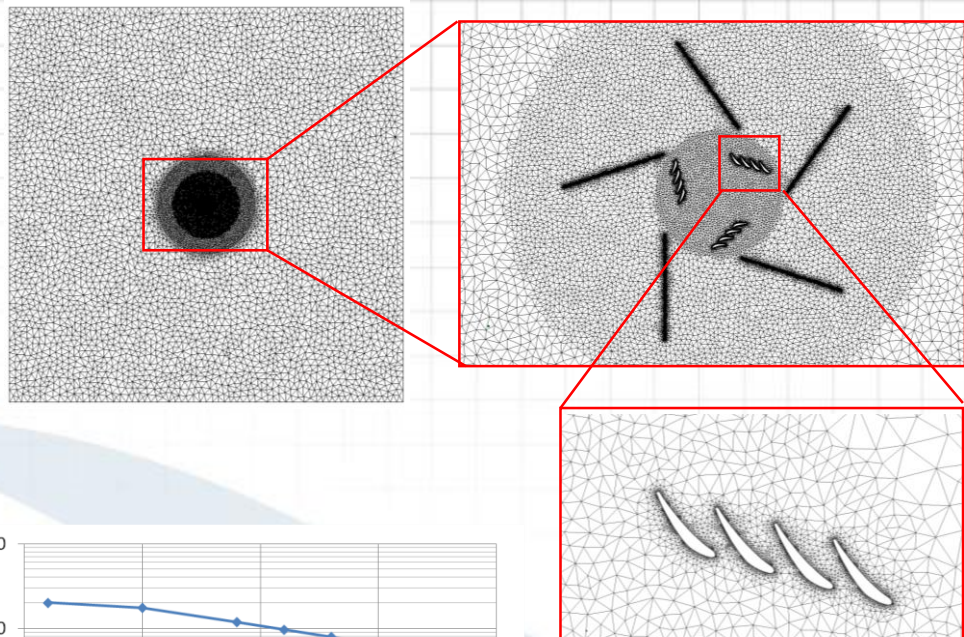
SwEvolver 3.2 (PAIC, 2004)
HD seklā ūdens tuvinājums

Rīgas lietus
kanalizācijas plūsmas
m³/s x5 gados

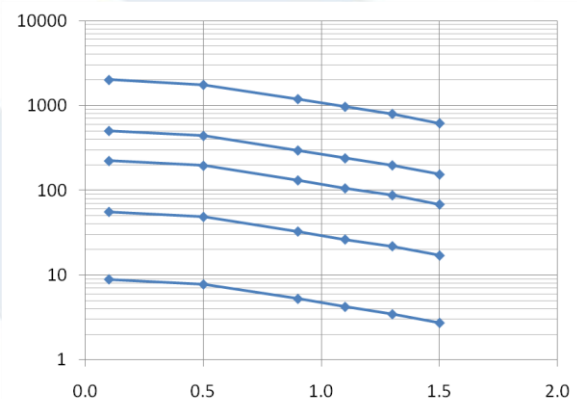

SIA GM Helicopters

Vertikālās vēja turbīnas efektivitātes uzlabošana

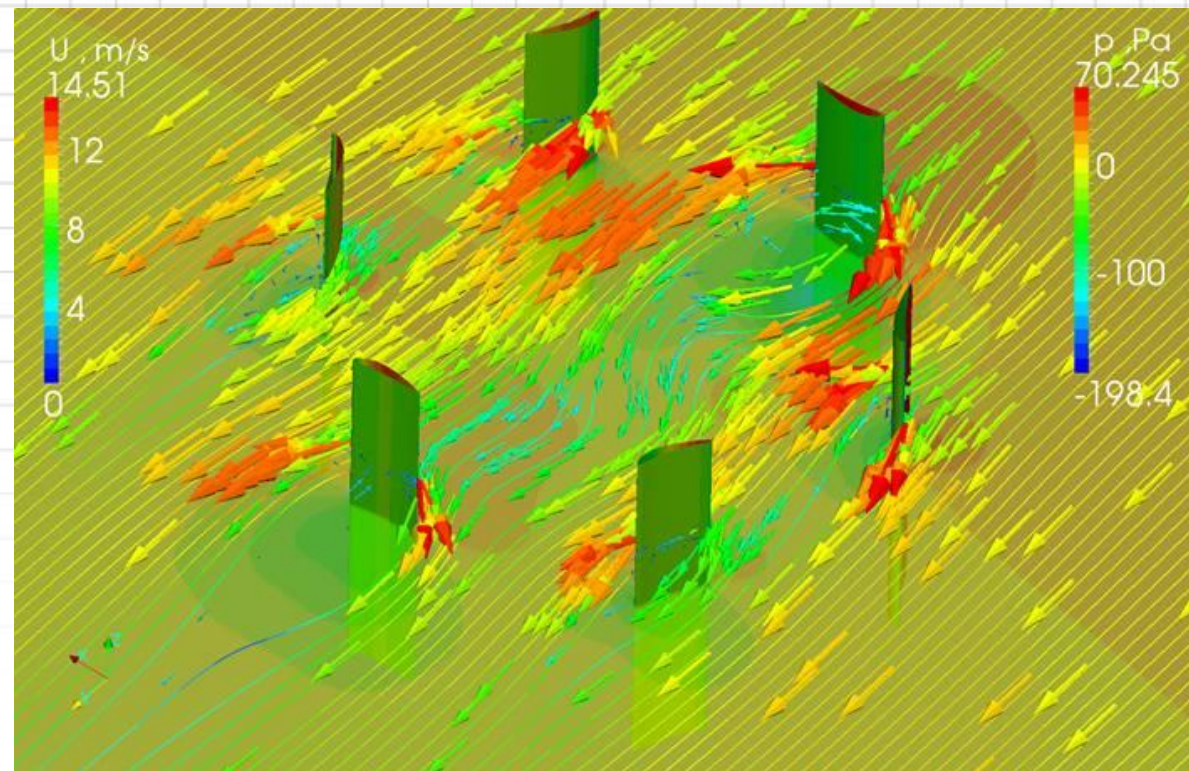

Griezes moments, Nm

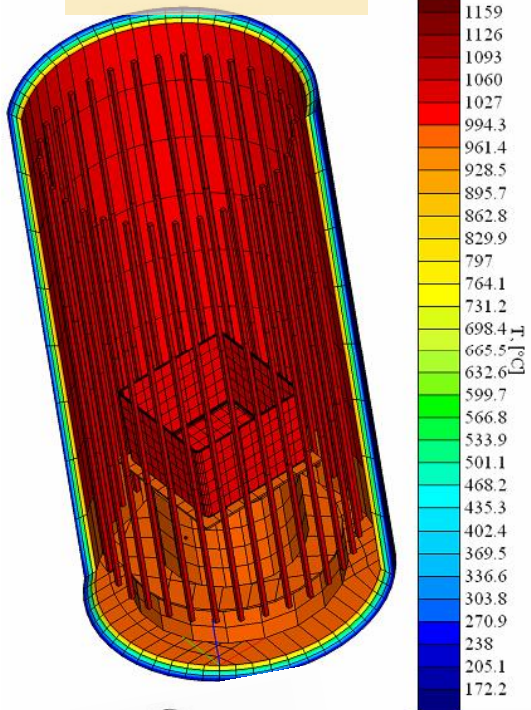
17

μ

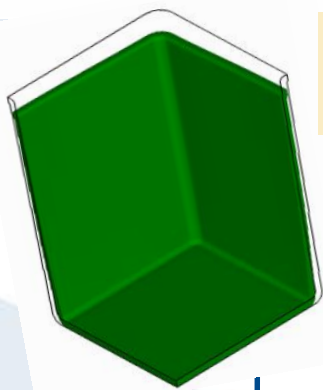

SiO₂ tīģeļu sinterēšana un žāvēšana

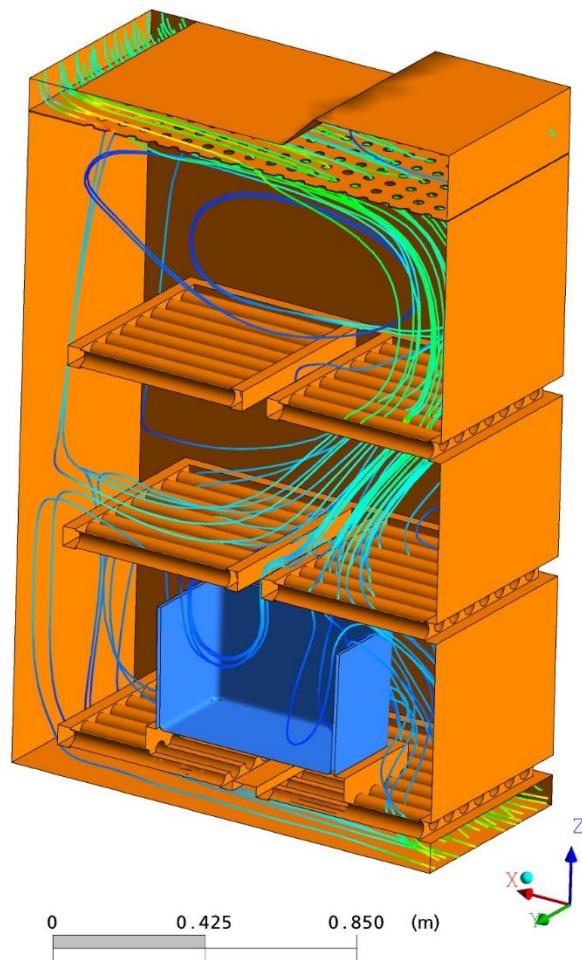
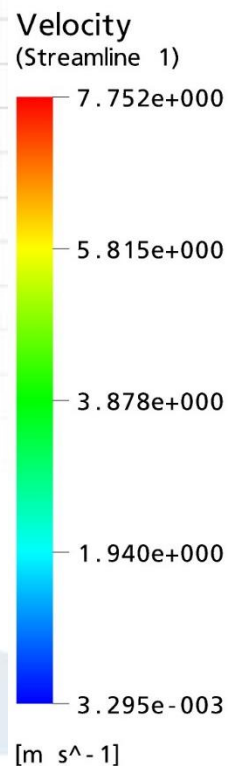
Sinterēšana

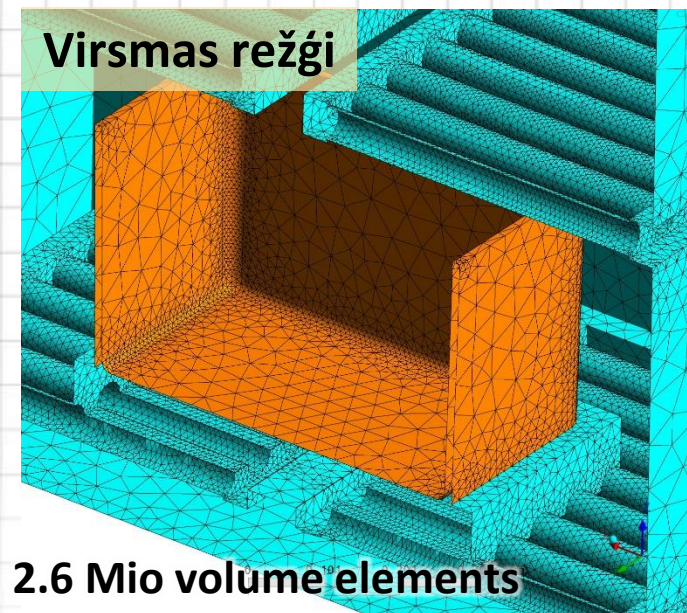
Termiskie spriegumi un lielās deformācijas

Gaisa plūsmas modelēšana žāvēšanas skapī

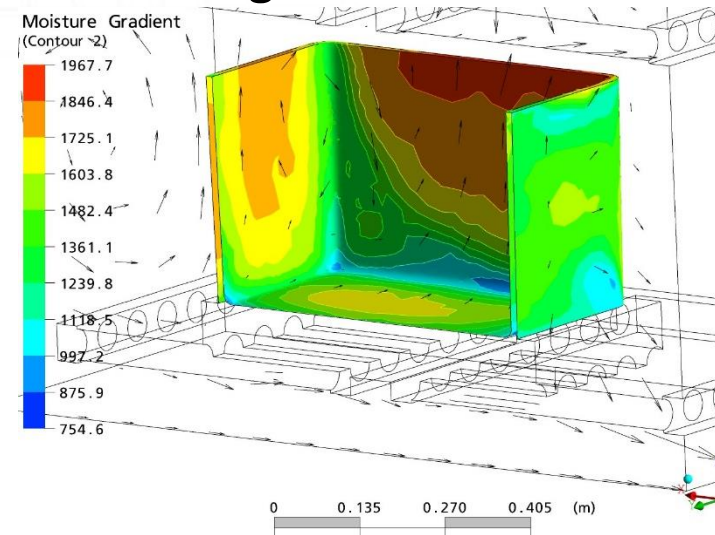

Virsmas režģi

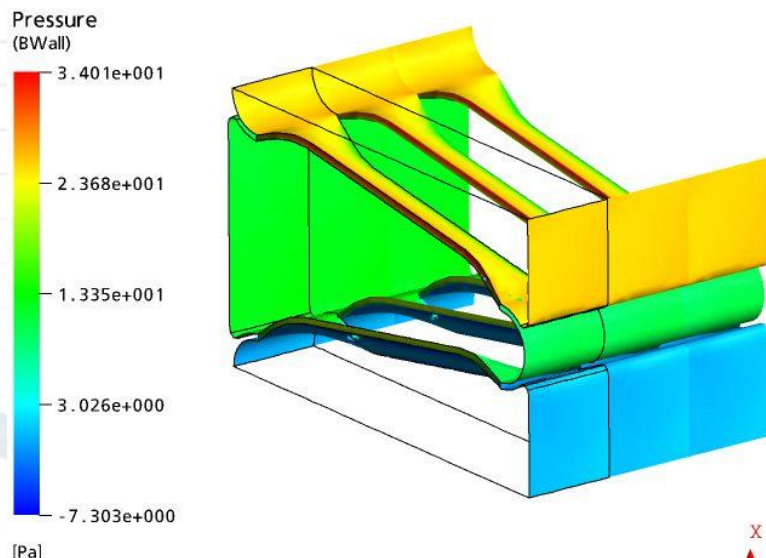
2.6 Mio volume elements

Mitruma gradients uz virsmas

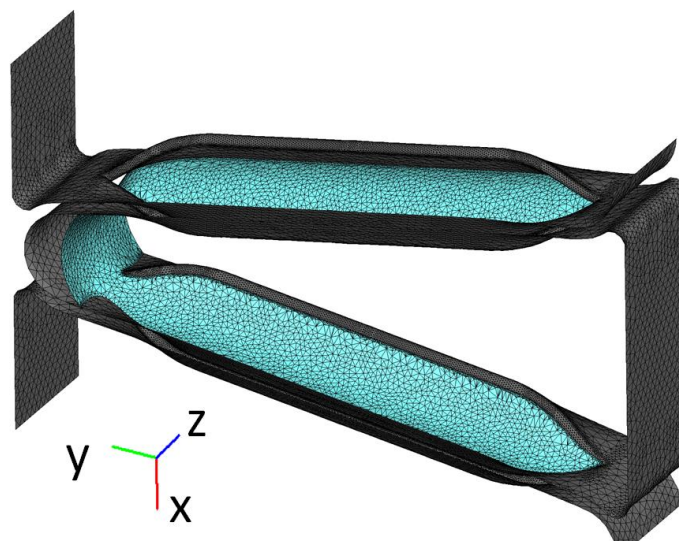

Automašīnas kondicioniera siltummaiņa optimizācija

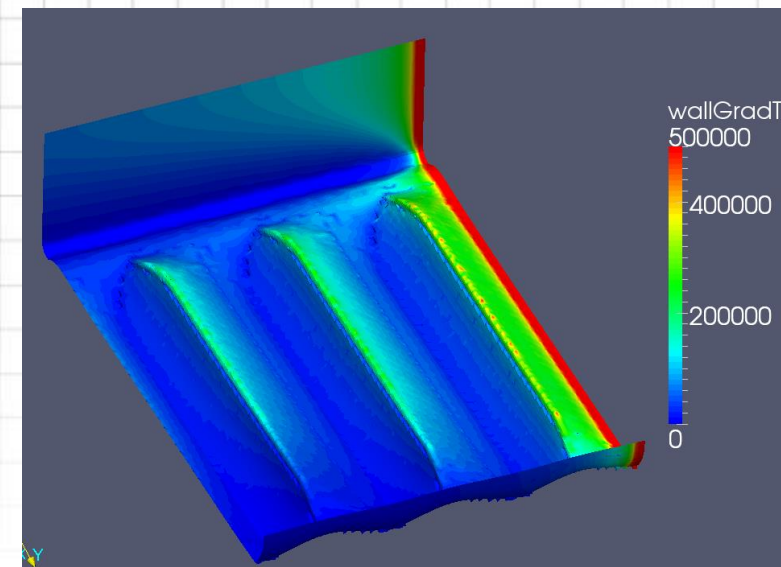
Gaisa plūsma sausā siltummainī

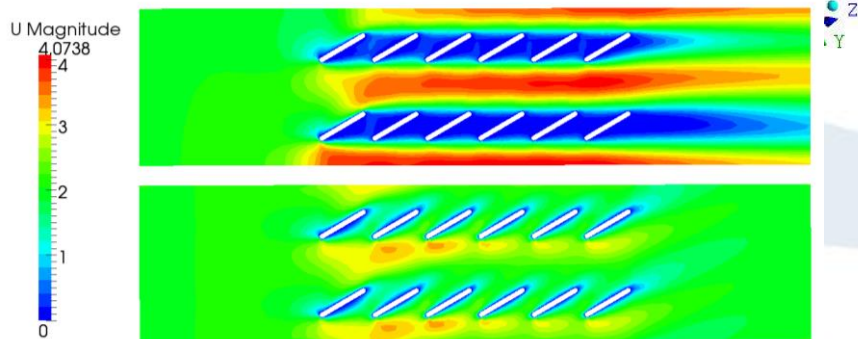
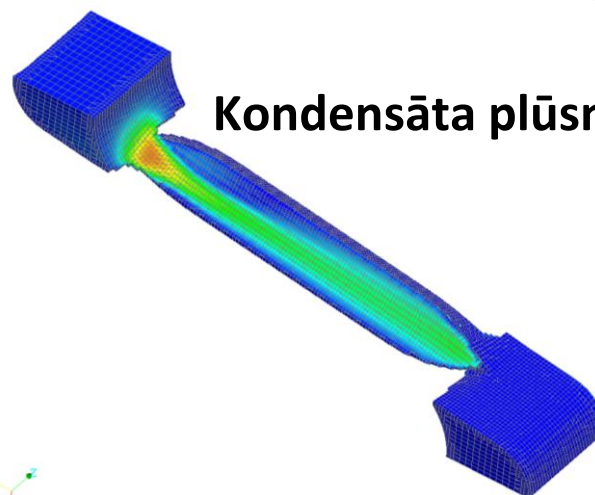
Kondensāta brīvā virsma

Siltuma plūsma no gaisa

Kondensāta plūsma

Paldies par uzmanību!

Paldies SMI komandai, it īpaši

Vadims Geža
Uldis Bethers
Vilnis Frišfelds
Kirils Surovovs
Andris Jakovičs
Juris Senņikovs
Andrejs Timuhins
Andrejs Sabanskis